

LEVINSEN & ABIES A/S

Slangerup, november 2013

Proveniencessikkerhed – stadig et aktuelt problem

Koglehøsten er længst til ende i Georgien, Rusland, Tyrkiet, - og herhjemme. Klængningen og rensningen er i fuld gang. Der var som ventet en rigtig god høst i Georgien. Vi har derfor godt frø fra en stor høst at tilbyde. Høsten i Apsheronsk / Mezma var ligeledes rigtig god, og vi glæder os til at tilbyde denne proveniens igen i år i en rigtig god kvalitet, ligesom der vil være frø at lægge på lager. Vores Berritzgård-provenienc gav også gode resultater i år, og med dens dokumenterede kvaliteter i det seneste feltforsøg, er det en interessant dansk proveniens.

Medens høsten forløb helt normalt i Borjomi – og i Apsheronsk, så bød den på en del udfordringer i Ambrolauri. Plukkerne mødte os ved den planlagte sæsonstart med en blokade af skoven og krav om en meget høj betaling og mulighed for beskæftigelse for alle familier fra de lokale landsbyer, som ville og kunne arbejde. Efter nogle dage blev der fundet en – ret dyr – løsning, så høsten kunne komme igang.

Der viste sig så en sideeffekt af denne løsning af stor betydning for proveniencessikkerheden for frøet fra Ambrolauri / Tlugi i år. En stor høst har ellers traditionelt været anset som et godt værn mod snyd med proveniencerne. Men den høje pris for Tlugi-koglerne gjorde det meget attraktivt at høste sine kogler andre steder, hvor prisen kunne være så lav som 25% af det, det i år kostede i Tlugi.

Når denne løsning er mulig samtidig med, at der kan stå Ambrolauri / Tlugi på eksportpapirene, skyldes det de erhvervede licensers reelle funktion som blot og bar reference, når frø skal eksporteres ud af Georgien. Man kan ikke eksportere uden at have en gældende, dvs. ved auktion erhvervet licens at henvise til for den mængde frø, man vil eksportere. Derimod er der ingen georgisk myndighed, der interesserer sig for, om de kogler, der er grundlaget for det frø, man ønsker at eksportere, er høstet i Tlugi og dermed indenfor det skovområde, licensen er udstedt til eller i et andet område eller på et helt andet sted i Georgien. Blot må den eksporterende virksomhed kunne fremvise en kvittering for betalt kogleafgift til staten. Grundlaget for denne betaling var tidligere et dokument fra distriktet med bekræftelse på, at den og den mængde kogler var høstet som angivet. Da der ikke blev ført kontrol med, hvor hvert firma høstede sine kogler, gavnede dokumentet ikke oprindelseessikkerheden. Nu har man så taget skridtet fuldt ud og afskaffet kravet om dette dokument. Firmaerne registrerer selv over nettet høstlokalitet og koglemængde, og har eventuel kontrol under transporten af, at koglemængde stemmer med den betalte mængde, som eneste 'risiko'.

Licenssystemet har altså ikke bidraget til at forbedre proveniencessikkerheden. Det har alene bidraget med betydende beløb til den georgiske statskasse. At håndhæve betalt licensrettighed som betingelse for at eksportere tjener til at retfærdiggøre betalingen overfor licenskøberne samtidig med, at det håndhæver statens krav på udbytte af landets ressourcer. Myndighederne synes heller ikke at interessere sig for, om der bliver betalt skat af de lønninger, kogleplukkere og hjælpere får. Det giver flere 'besparelser' for de firmaer, der ikke opfylder forpligtelsen til at betale den skat, man er forpligtet til at tilbageholde og afregne.

Sikkerhed for korrekt proveniens er dermed alene et anliggende for hver enkelt virksomhed og det koncept med systemer og procedurer, den har indrettet og betjener sig af til at sikre proveniencen på det frø, man leverer. Det er derfor vigtigt at vide, hvem leverandøren af det frø er, ens planter er trukket på og at sikre sig kendskab til det system, firmaet samler ind og håndterer sit frø efter.

Vi har sammen med vore georgiske partnere i Jadvari-Abies Ltd. valgt fra 2012-høsten at certificere hele vores proces efter ISO 9001 for kvalitet og oprindelseessikkerhed, og efter ISO 26000 / IQ SR 10 for sikkerhed og socialt ansvar.

Ulrik Nyvold & Børge Klemmensen